

EXPUNERE DE MOTIVE

Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare a fost semnată la Viena la 3 martie 1980 și a intrat în vigoare la 8 septembrie 1987. România a ratificat această Convenție prin Legea nr.78/1993, publicată în Monitorul Oficial, al României, Partea I, nr. 265 din 15 noiembrie 1993.

Această Convenție reprezintă singurul instrument internațional cu caracter obligatoriu care reglementează protecția fizică a materialelor nucleare. Convenția se aplică atât materialelor nucleare folosite în scopuri pașnice în timpul transportului internațional cât și în timpul transportului, depozitării și utilizării acestora pe teritoriu național.

Datorită creșterii semnificative a cantității materialelor nucleare și datorită escaladării actelor de terorism pe plan mondial, s-a considerat necesară revizuirea Convenției, prin adoptarea unor amendamente la aceasta, care să fie în concordanță cu realitățile existente, impunându-se consolidarea regimului protecției fizice internaționale a materialelor nucleare.

Astfel s-a considerat necesar ca această Convenție să se aplice și în ceea ce privește instalațiile nucleare. De asemenea, s-a considerat imperativă extinderea obiectului Convenției pentru asigurarea protecției fizice a materialelor și instalațiilor nucleare împotriva actelor de sabotaj.

Prin extinderea prevederilor Convenției se urmărește evitarea pericolelor potențiale reprezentate de actele de trafic ilicit și sabotaj prin adoptarea măsurilor adecvate și eficiente sau întărirea măsurilor existente, pentru a se asigura împiedicarea, depistarea și sancționarea sau pedepsirea unor astfel de încălcări.

În conformitate cu prevederile alin. 1 al Art. 20 din Convenție, depozitarul poate convoca o conferință, la cererea majorității statelor părți, pentru a introduce amendamentele la Convenție. La solicitarea statelor membre, în perioada 2001 – 2004, sub auspiciile Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA), s-a constituit un grup de experți pentru amendarea corespunzătoare a textului Convenției. Astfel, la reuniunile diplomatice care au avut loc s-a urmărit atingerea următoarelor puncte:

Extinderea obiectului Convenției, în special în ceea ce privește depozitarea și transportul pe teritoriul național al materialelor nucleare, protecția fizică a materialelor și a instalațiilor nucleare împotriva actelor de sabotaj;

- Importanța responsabilității naționale pentru protecția fizică;

- Importanța protejării informațiilor confidențiale;

- Principiile și obiectivele fundamentale de protecție fizică, care se referă la responsabilitatea statelor, responsabilitatea pe durata transportului internațional, cadrul legislativ, autoritatea competentă pentru implementarea cadrului legislativ, responsabilitatea titularilor de autorizații, asigurarea priorității siguranței instalațiilor și materialelor nucleare, amenințările, abordarea treptată a aspectelor de protecție fizică, apărarea pe mai multe niveluri, asigurarea calității, planurile de contingență și confidențialitate;

- Lămurirea unor termeni, precum instalație nucleară și sabotaj.

În calitate de depozitar al Convenției, la solicitarea unui număr de 55 de State Membre, Directorul General al Agenției Internaționale pentru Energia

Atomică a adresat statelor membre invitația de a participa la o conferință diplomatică care a avut ca scop adoptarea amendamentelor propuse de grupul de experți și de unele State Membre în vederea extinderii sferei de aplicare a acesteia.

La Conferința desfășurată la Viena în perioada 4 – 8 iulie 2005, unde au participat 88 de State Părți și a EURATOM s-au atins punctele urmărite în cadrul reuniunilor diplomatice care au avut loc, iar amendamentele care au intervenit privesc:

- modificarea titlului Convenției din „Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare” în „Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare și a instalațiilor nucleare”,

- modificarea Preambulului Convenției;
- introducerea a două paragrafe noi la Articolul 1 al Convenției;
- introducerea unui nou articol după Articolul 1 al Convenției;
- modificarea articolului 2 al Convenției și introducerea;
- introducerea unui nou articol după Articolul 2 al Convenției;
- introducerea Principiilor fundamentale asupra protecției fizice a materialelor nucleare și instalațiilor nucleare;

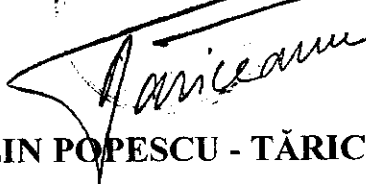
- modificarea Articolelor 5 și 6 ale Convenției;
- modificarea paragrafului 1 al Articolului 7 al Convenției;
- introducerea a două noi articole după Articolul 11 al Convenției;
- introducerea unui nou articol după Articolul 13 al Convenției;
- modificarea Articolului 16 al Convenției.

La data de 8 iulie 2005, Conferința a adoptat Amendamentul Convenției privind protecția fizică a materialelor nucleare.

De asemenea, în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) reprezintă punctul național de contact pentru protecția fizică a materialelor nucleare și controlează aplicarea angajamentelor asumate de România prin Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare. În această calitate, CNCAN a participat atât la lucrările grupului de experți pentru amendarea Convenției, la reuniunea pregătitoare a prezentei Conferințe, din luna aprilie 2005, precum și la semnarea Amendamentului la Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare semnată la Viena la 3 martie 1980, din luna iulie 2005. Semnarea Amendamentului de către România s-a făcut în baza Memorandumului nr. 5/2646/C.P.T. din 27 aprilie 2005.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU